ΠΝΕΥΜ.—*Ἔχε θάρρος.*
ΚΡΑΣΣ.—*Ὦ ἀφέντη! μὲ τὸ χάρο ποιὸς τὰ βάνει;*
ΠΝΕΥΜ.—*Τί λὲν οἱ γιατροί;*
ΚΡΑΣΣ.—*Πῶς ἔχω, δέσποτά μου, τὸ μὴ γιάνῃ*
Ἄλλοι λὲν πὼς εἶν' πλευρίτης, ἄλλοι λὲν πὼς εἶ-
(νε φθίσι
Κι' οἱ νεόφερτοι φωνάζουν, πὼς δὲν εἶν' παρὰ με-
(θῦσι.
ΠΝΕΥΜ.—*Γιατρικὰ σοῦ διορίσαν;*
ΚΡΑΣΣ.—*Ἄλλοι αἷμα, ἄλλοι γάλα,*
Κι' οἱ νεόφερτοι φωνάζουν νὰ μὴν πίνω κρασὶ
(στάλλα.
Σὲ μιὰ τέτοια δέσποτά μου, γιατρικὴ ἀσυμφωνία
Τὴν ἐλπίδα μου ἀφίνω στὴν ἁγία μας θρησκεία.
Καὶ θὰ ξομολογηθῶ.
Μὴν ὁ θάνατος μὲ πάρει καὶ νὰ μὴ διορθωθῶ!

Ἡ ἐξομολόγησι ἀρχίζει, ὁ κρασσοπατέρας καταφέρεται ἐναντίον τῶν Καταχθονίων, ἐναντίον τῶν ἐγχωρίων ἐχθρῶν τοῦ λαοῦ καὶ τέλος ἐπισφραγίζει τὴν ἐξομολόγησί του μὲ τὴν ἑξῆς ἀποστροφὴ ἐναντίον τῆς Ἀγγλίας:

ΠΝΕΥΜ.—*Ποῖοι εἶνε οἱ ἐχθροί σου; Λέγε.*
ΚΡΑΣΣ.—*Ἡ φιλελευθέρα Ἀγγλία,*
πῶστησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τρομερὴ πολιορκία,
ποὺ τιμὴ καὶ κάθε νόμο ποδοπάτησε κι' ἀφρίζει,
πὼς τοὺς Ἕλληνας ὁ στόλος ὁ φριχτός της δὲν
(φοβίζει...

Τὴν ἴδια ἐποχὴ κυκλοφόρησαν καὶ μερικὰ σατυρικὰ περιοδικά, ποὺ εἶχαν κύριο σκοπὸ τὸν πόλεμο ἐναντίον τῆς Προστασίας ἢ τὴν ἀποκάλυψι τῶν σκανδάλων της ἢ τὴ διαφώτισι τοῦ κόσμου γιὰ τὰ νέα ἐκλογικά του δικαιώματα. Μεταξὺ τούτων ἀναφέρουμε τὸ «Σάκκο ντ' Ἔσοπο», ποὺ ἐβγαζε ὁ Κερκυραῖος Καλός, «Τὴν Κωλοφωτιά», ἀνώνυμη σατυρικὴ φυλλάδα, ποὺ κυκλοφοροῦσε στὴ Ζάκυνθο, τὸν παλαιὸ «Ἑωσφόρο» τῆς Κεφαλλωνιᾶς, καὶ τὸ σπουδαιότερο καὶ πολιτικότερο σατυρικὸ φύλλο τῆς ἐποχῆς: «Τοὺς ΔΙΑΛΟΓΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΡΑΤΗ», ποὺ πιθανῶς διεύθυνε αὐτὸς ὁ Ἀνδρέας Μουστοξύδης. Οἱ «Διάλογοι» ἐγράφοντο στὴν κοινὴ γλῶσσα κι' αὐτὸ φαίνεται πὼς ξένιζε τοὺς Ἄγγλους. Ὁ 12ος ἀριθμός τους εἶνε ἀφιερωμένος στοὺς Ἄγγλους ἀρχαιολόγους καὶ ἑλληνιστάς, ποὺ παρέδιδαν τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ στὴν Ἰόνιο Ἀκαδημία καὶ ποὺ κατέκριναν φαίνεται τὴ γλῶσσα τῶν «Διαλόγων» ὡς χυδαία.

ΜΕΤΑΠΡ.—*Πάλιν καινούργια βάσανα! Πάλιν*
(καινούριον πόνον!
μᾶς μέμφονται τὸ γάϊδαρον, διότι
(δὲν λέγομ' ὄνον!
μᾶς κατακρίνουν, φίλε μου, διότι
(ἑλληνικὴν
διάλεκτον δὲν ἔχομεν, ἀλλὰ χυδαϊ-
(κήν.
Περιγελοῦν τὴν σύνεσιν, αὐτὰ τὰ αἰσθήματά μας
καὶ τοὺς πτωχοὺς διαλόγους μας καὶ τὰ ποιήμα-
(τά μας.
ΓΕΩΡΓ.—*Ποιὸς εἶν' αὐτός, Γιωργάκη μου;*
ΜΕΤΑΠΡ.—*Ὁ νέος Γραμματικὸς*
ἑλληνιστὴς περίφημος! ὄντως ἀνὴρ σοφός!
ΓΕΩΡΓ.—*Ὁ θαυμαστὸς καθηγητής, ὁ ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἀγ-*
(λίας
τῶν τε σχολείων ἀνορθωτὴς καὶ τῆς Ἀκαδημίας;

Ἡ σάτυρα στρέφεται ἐναντίον τοῦ δόκτορος Μπῶβεν, τοῦ μυστικοσυμβούλου τοῦ νέου ἁρμοστοῦ Οὐάρδου καὶ καθηγητοῦ στὴν Ἰόνιο Ἀκαδημία, ποὺ πληρωνόταν ἀδρότατα κι' ὅμως ἔβριζε τοὺς Ἑπτανησίους ὡς βαρβάρους. Ὁ σατυριστής, παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὸ γεγονὸς αὐτό, περιλούζει μὲ ὄχι ὀλίγες ὕβρεις τὴν Προστασία, τοὺς Ἄγγλους καὶ τὰς μεθόδους των.

ΦΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΧΕΙΡΑΨΙΑΣ

Ἰδοὺ τὰ συμπεράσματα ἑνὸς ψυχολόγου, ὁ ὁποῖος προσπάθησε νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸν τρόπο τῆς χειραψίας τους:

Ὁ ὕποιλος δὲν σφίγγει ποτὲ τὸ χέρι ὅταν χαιρετᾶ διὰ χειραψίας. Ὁ ὑπερήφανος δίνει ἕνα ἢ δυὸ δάχτυλα, ἀνάλογα μὲ τὴ σπουδαιότητα τοῦ προσώπου τὸ ὁποῖο χαιρετάει. Ὁ δειλὸς καὶ ὁ ἄβουλος ἐγκαταλείπει ἄτονα τὸ χέρι του, ἐνῶ ὁ αὐθάδης σφίγγει τὸ χέρι τοῦ ἄλλου μέχρις ἐξαρθρώσεως. Ὁ νωθρὸς καὶ ὁ ἐγωϊστὴς περιστρέφει ἢ καὶ τραβάει γρήγορα τὸ χέρι του ἀπὸ τὸ ξένο χέρι, σὰν νὰ βιάζεται ν' ἀποφύγῃ τὴ χειραψία. Τέλος, ὁ ἀγαθός, ὁ εἰλικρινής, ὁ φρόνιμος καὶ τακτικὸς ἄνθρωπος δίνει τὸ χέρι του χωρὶς δισταγμὸ καὶ ἡ χειραψία του εἶνε κανονικωτάτη.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΕΣ ΔΙΚΕΣ

ΕΝΑ ΕΞΥΠΝΟ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΚΟΛΠΟ

Ἕνας μυστηριώδης φόνος. Ποιὸς ὁ φονεύς; Ἡ μαρτυρία τοῦ καραμπινιέρου. Ἡ δίκη. Ὁ κατηγορούμενος ἀπελπίζεται. Τὸ κόλπο τοῦ δικηγόρου. Ἕνας πυροβολισμὸς μέσα στὸ σκοτάδι. Ποιὸς πυροβόλησε; Τὸ μυστήριο... διαφωτίζεται. Καὶ ὁ κατηγορούμενος ἀθωοῦται, κτλ. κτλ.

Στὸ Κακουργιοδικεῖο τοῦ Τράνι, μιὰ μικρὴ πολιτεία τῆς Ἰταλίας, ἔγινε τὸν περασμένο μῆνα μιὰ δίκη ἀρκετὰ μεγάλη καὶ πρωτότυπη γιὰ τὰ δικαστικὰ χρονικά. Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ σᾶς τὴν ἀφηγηθοῦμε:

Μιὰ βραδειὰ τοῦ περασμένου χειμῶνα, σ' ἕναν ἀπόμερο καὶ σκοτεινὸ δρόμο τοῦ Τράνι, ὁ σκοπὸς καραμπινιέρος διέκρινε σὲ μιὰ στιγμή, σ' ἀπόστασι εἴκοσι βημάτων μακρυά του, δυὸ ἀγνώστους νὰ φιλονεικοῦν καὶ ν' ἁρπάζωνται στὰ χέρια. Σὲ λίγο ἀντήχησε ἕνας πυροβολισμός. Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ ἀγνώστους σωριάστηκε ἀμέσως κάτω, χωρὶς νὰ βγάλῃ οὔτε ἕνα βογγητό. Ὁ ἄλλο ἐξαφανίστηκε τρέχοντας.

Ὁ καραμπινιέρος, ὅταν πλησίασε τὸν ἄγνωστο ποὺ κοίτοταν σωριασμένος κάτω, εἶδε πὼς ἦταν νεκρός. Ἔτρεξε τότε καὶ φώναξε ἕν' αὐτοκίνητο, μὲ τὸ ὁποῖο τὸν μετέφερε στὸ νεκροτομεῖο. Τὴν ἄλλη μέρα διεπιστώθη ὅτι ὁ φονευθεὶς ἦταν κάποιος Γκιουζέπε Φοντάνα, ἕνας μεσόκοπος μαραγκός, ὁ ὁποῖος, ὕστερ' ἀπὸ τεσσάρων μηνῶν συζυγικὴ ζωή, εἶχε χωρίσει τὴ γυναῖκα του, ἐπειδὴ τὴν ὑποψιάστηκε πὼς τὸν ἀπατοῦσε μὲ κάποιον Ρολάνδο Σταρέζε.

Ὅπως ἦταν ἑπόμενο, ἐνεργήθηκαν ἀμέσως δραστήριες ἀνακρίσεις πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ δράστου τοῦ φόνου. Ὁ σκοπὸς καραμπινιέρος ἰσχυριζόταν πώς, ἂν ἔβλεπε τὸν δράστη, θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ἀναγνωρίση ἀμέσως, γιατὶ παρακολουθῶντας τὴ λογομαχία, διέκρινε τὴ φυσιογνωμία του ἀπὸ τὴ λάμψη τοῦ πιστολιοῦ, τὴ στιγμὴ τοῦ πυροβολισμοῦ.

Ἔτσι, καθένα ποὺ ἔπιαναν ὡς ὕποπτο τοῦ φόνου, τὸν ἔφερναν μπρὸς στὸν καραμπινιέρο, μὴ τυχὸν καὶ τὸν ἀναγνωρίσει. Μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους ὑπόπτους, εἶχε συλληφθεῖ κι' ὁ Ρολάνδος Σταρέζε, ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖο ὑποψιαζόταν τὸ θῦμα ὡς ἐραστὴ τῆς συζύγου του. Μόλις ὁ καραμπινιέρος ἀντίκρυσε τὸν Σταρέζε, ἐδήλωσε ἀμέσως, χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμό, πὼς αὐτὸς ἦταν ὁ δράστης τοῦ φόνου.

Μάταια προσπάθησε ν' ἀποδείξῃ ὁ Σταρέζε τὸ «ἄλλοθι». Προφυλακίστηκε ὡς φονεὺς τοῦ Φοντάνα κι' ἀνέθεσε τὴν ὑπεράσπισί του στὸ δικηγόρο Οὐμπέρτο ντὲ Ρίκκο, ἕναν ἀπὸ τοὺς πιὸ φημισμένους ποινικολόγους τῆς Νεαπόλεως.

* * *

Κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς δίκης, ὁ δικηγόρος ντὲ Ρίκκο τοῦ κάκου ἀγωνίστηκε νὰ δημιουργήσῃ μιὰ εὐνοϊκὴ ἀτμόσφαιρα ὑπὲρ τοῦ πελάτου του, ἐξαντλῶντας ὅλη του τὴ ρητορικὴ δεινότητα καὶ τὰ δικονομικά του ἐπιχειρήματα. Τόσο οἱ δικασταί, ὅσο καὶ οἱ ἔνορκοι, εἶχαν πειὰ σχηματίσει ἀκλόνητη πεποίθησι ὅτι ὁ κατηγορούμενος Σταρέζε ἦταν πραγματικὰ ὁ δράστης τοῦ φόνου.

Βλέποντας ὁ δικηγόρος ντὲ Ρίκκο ὅτι θὰ καταδικαζόταν σίγουρα ὁ πελάτης του, σκέφτηκε νὰ βάλῃ σ' ἐνέργεια τὸ ἀκόλουθο κόλπο του:

Ὅταν ἦρθε ἡ σειρά του ν' ἀγορεύσῃ, προσπάθησε καὶ παρέτεινε τὴν ἀγόρευσί του ὡς ἀργὰ τὸ βράδυ. Σὲ μιὰ δὲ διακοπὴ τῆς ἀγορεύσεώς του, πῆγε καὶ συνάντησε κρυφὰ ἕνα κλητῆρα τοῦ δικαστηρίου, τοῦδωσε ἕνα γενναῖο φιλοδώρημα καὶ τὸν συμβούλεψε νὰ σβύσῃ σ' ἕνα ὡρισμένο σημεῖο τῆς ἀγορεύσεώς του καὶ γιὰ μερικὰ δευτερόλεπτα ὅλα τὰ φῶτα τῆς αἰθούσης τοῦ δικαστηρίου, κλείνοντας τὸν γενικὸ διακόπτη, ὅταν θὰ ξανάρχιζε σὲ λίγο ἡ συνεδρίασις.

Ἔτσι κι' ἔγινε πραγματικά. Ἐνῶ κατὰ τὴν συνέχισι τῆς ἀγορεύσεώς του ὁ δικηγόρος προσπαθοῦσε νὰ πείσῃ τοὺς δικαστὰς καὶ τοὺς ἐνόρκους πὼς δὲν ἦταν δυνατὸν ὁ σκοπὸς καραμπινιέρος νὰ διακρίνη τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ κατηγορουμένου ἀπὸ τὴ λάμψη τοῦ πυροβολισμοῦ, καὶ μάλιστα ἀπὸ ἀποστάσεως εἴκοσι βημάτων, ἔξαφνα ὅλα τὰ φῶτα τῆς αἰθούσης ἔσβησαν μονομιᾶς καὶ βαθὺ σκοτάδι ἁπλώθηκε. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ δικηγόρος ντὲ Ρίκκο, ἔβγαλε ἕνα πιστόλι καὶ πυροβόλησε στὸν ἀέρα μὲ ἄσφαιρη βολή. Ἀπερίγραπτη ἀναστάτωσι ἐπακολούθησε τότε μέσα στὴν αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου. Εὐτυχῶς τὰ φῶτα ξανάναψαν γρήγορα, ἀλλὰ κανεὶς δὲν εἶχε ἀντιληφθεῖ ποιὸς εἶχε πυροβολήσει. Ὁ Πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τὰ εἶχε κυριολεκτικῶς χαμένα. Οἱ παρευρισκόμενοι καραμπινιέροι μάταια ἐρεύνησαν ν' ἀνακαλύψουν τὸν δράστη τοῦ τολμηροῦ αὐτοῦ διαβήματος.

Τότε, βλέποντας ὁ δικηγόρος ντὲ Ρίκκο ὅτι εἶχε ἐπιτύχει τὸ κόλπο του, χωρὶς κανεὶς νὰ τὸν ὑποπτευθῆ, πλησίασε στὴν ἕδρα καὶ παραδίδοντας τὸ πιστόλι του στὸν Πρόεδρο, τοῦ εἶπε:

—Μὴν ἀνησυχεῖτε, κ. Πρόεδρε. Ἐγὼ ἐπυροβόλησα. Κυττάξτε τὸ πιστόλι μου ποὺ ἀκόμα εἶνε ζεστό! Ἀπορῶ ὅμως πῶς ἀπὸ τόσο κοντινὴ ἀπόστασι δὲν μπορέσατε ἀπὸ τὴ λάμψι τοῦ πυροβολισμοῦ ν' ἀνακαλύψετε πὼς πυροβόλησα ἐγώ. Πῶς δίδετε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πίστι στὴν κατάθεσι τοῦ σκοποῦ καραμπινιέρου, ὁ ὁποῖος ἐβεβαίωσε ὅτι ἀνεγνώρισε τὸν δράστη τοῦ φόνου ἀπ' τὴ λάμψι τοῦ πιστολιοῦ, ἐξ ἀποστάσεως 20 βημάτων;

Ὅπως ἦταν ἑπόμενο, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα τόσο ἀκαταμάχητο ἐπιχείρημα τοῦ ἔξυπνου δικηγόρου, ὁ κατηγορούμενος ἀθωώθηκε παμψηφεί!